

Naqqiut

Akissuteqaatip akissuteqaat novembarip 9-ani 2022-meersaq taarserpaa.
Akissuteqaammi Kalaallisut qulequtaa kiisalu naleqqussaanerit annikitsut allannguutitut
suliarineqarput.

Maniitsumi RG-ip aalisakkanut suliffissuanut, saarullinnik uumatillugit uumatitsivis-sorlunilu tunissassiorup, nunatsinni annertusiartuinnartup, toqusoorteqartarnerullu piffinni assigiinngitsuni ajornartorsiutaasarnera peqassutsimut innarliinani, aningaa-sarsiutaanerali tamanut pitsaanerpaaffissamiitinneqarnissaat anguniarlugit, Naalakkersuisut RG suleqatigalugu, nunatta ilaani immikkoortoortaqarfeqalersinnaanera pilersaar-usioqatigiissinnaanerlu pillugit, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq)

Umatitsivinni aalisakkat toqusarnerat kiisalu aalisakkanik uumatitsinerup ilippanaati-lerujussuup qanoq atorluarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut Royal Greenland peqatigalugu ajornartorsiutip aaqinneqarsinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuummik tassungalu ilanngullugu aalisakkanik uumatitsivinnik suliaqarneq sinerissami immikkoortortanik pilersitsisoqarsinnaaneranik Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut, saqqummiussaqaarneranut Naalakkersuisut qutsavigaat.

Aallarniutigalugu oqaatigeqqaarusuppara oqallinnissamat siunnersuummi qulequttani Naalakkersuisut paatsuunganartoqartitsimmata tassami, siunnersuuteqartup kalaallisut allaqqaarinermini uumatitsiviit aallaavigalugit oqariartuuteqariarluni, qallunaatut allannerani tukertitsivinnik ingerlatsillutik pilersitsisinnaanermut apeqqummut saqqummiussisoqarmat.

Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu siunnersuuteqartup saarullinniarnermi peqataasunut tamanut saarullinnullu tunissassiorut aningaasatigut iluanaaruteqarnerunissaq anguniarlugu, Maniitsumi aalisakkanik suliffissuup assinganik suliffissuarmik pilersitsinissaq pillugu Siverth K. Heilmannip apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaani pineqartoq, Naalakkersuisut aallaavigimmassuk. Maniitsumi aalisakkanut suliffissuup pilersorneqarnerata assinganik tunitsiviit amerlanerit saarullinnik nutaanik pilersorneqalersinnaanersut Naalakkersuisut Royal Greenland A/S suleqatigalugu pilersaarusiorsinnaannginnersut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiami pineqartoq Naalakkersuisut paasivaat.

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisutut Royal Greenland aamma aalisarnermut ingerlatsisut kattuffii ingerlaavartumik oqaloqatigiuarpakka. Ingerlatsineq attaveqaqati-giinnerlu kiisalu Royal Greenlandimit aalisakkanut uumatitsivinnik aalisartunut atuisunut atugassarititaasut pillugit pineqarmata apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnermut uunga apequtit attuumassutillit pillugit Royal Greenlandimut tusarniaasimavunga. Tamanna pillugu Royal Greenlandip paasissutissiinerinit Naalakkersuisut akissuteqaataat tunngaveqassapput.

2022-mi upernaakkut umiarsuaq tunitsivik nutaaq TUNEQ inissinneqarnissaanut akuersissummik Royal Greenland A/S-mut, (RG), Naalakkersuisut tunniussipput. Umiarsuaq

aallarnerit tamaasa 200-250 tonsinut annerpaamik usitussuseqarpoq, Maniitsumi aalisakkanut suliffissuaq nangittumik pilersussammagu. Taamalu umiarsuaq aalisakkanik uumasunik assartuummit MANIITSOQ-mit tunineqartumit usitussutsimigut piginnaasaqarneruvoq. Suliniutitut pilersaarummi Nutaaq-mi aalisakkat pitsaassusaasa nalingisalu annertunerulernissaat siunertarineqarpoq. MANIITSUP taarserneqarneranut siunertaavoq, aalisakkanik amerlanerusunik aallersinnaasumik angalanermilu ataatsimi Maniitsumiit sumiiffinnut ungasinnerusuniit aalisakkanik aallersinnaasumik angallammik usitunerusumik pissarsinissaq, taamaalillunilu kitaa atuarlugu sinerissami sumiiffinni isorartunerusumi ingerlataqartut amerlanerusut suliniutitut pilersaarummut peqataanissamut periarfissinniarlugit.

Aalisakkanut uumatitsivinnut, saarullinnik aallernermit kiisalu aalisakkanut uumatitsivinni saarullinnut toqusunut tunngatillugu, ukioq manna allannortiterineq pissutigalugu TUNEQ kingusinaarluni aallartittoq RG-p paasissutissiissutigaa. TUNEQ aallartisarnermi aamma ajornartorsiuteqarsimavoq, pisinnaassutsimut naatsorsuutigineqartumut anngunniarnerani piffissartoqqaarfusimavoq. RG-p ilisimatitsissutigaa, maannakkut suliarisinnaasat 100 tonsit qaangingaatsiarsimalerai. RG-p ilisimatitsissutigaa aasaq aallartisarnermi ajornartorsiutit aalisakkanik uumatitsivinnit saarullinnik aallerneq sunniuteqarfigigaa. Peqatigitillugu RG-p ilisimatitsissutigaa aalisartut aalisagartamik aaneqarnissaannut utaqqisinniarnagit neqeroorfigineqartut pisatik aalisakkanik suliffissuarmut qaninnerpaamut tunisinnaagaat neqeroorullu taanna suli atuuttoq. Peqatigitillugu RG-p ilisimatitsissutigaa aasaq saarullit aaneqarnerannut immikkut angallatiliisoqannginneranut peqqutaasimasooq siunertamut atorneqarsinnaasooq angallat SISIMIUT amutsivimmiissimammat.

Umiarsuarmik nutaamik suli piseqqinnissaq maannakkut imminut akilersinnaanngitsutut nalilerneqarpoq, TUNEQ, tamakkiisumik atuukkuni marloriaammik piginnaasaqarmat, kisianni pissutsit piffissami ulaperuttulerfimmi pisariaqartilerpasuk, ukiup tulliani immikkut angallammik soorlu SISIMIUT aalisakkanik aallernissamut piffissami sivikinnerusumi inissinneqarsinnaavoq, imaappooq saarullit 2.000 tonsit qaangersimappasuk aallernissaq pisariaqartinneqarpat.

Naalackersuisut ilisimavaat aalisartut pisaminnik tulaassiniarlutik ilaatigut sapaatip akunnerini arfineq pingasuni utaqqitinneqartarsimasut. Tamanna soorunalimi naammaginnanngilaq taamaammallu Royal Greenland qinnuigisimavara periarfissaqartillugu aaqqissuusseqqittariaqartut utaqqisitsisarnerup sapinngisamik sivikinnerpaaffissaa siunertaralugu.

Aalisakkat toqungasut pineqartillugit, RG-p ilisimatitsissutigaa eqqortuusooq saarullik aalisakkanik uumatitsivimmi toqusinnaammat, peqatigitilluguli ilisimatitsissutigaa aamma aalisakkanik uumatitsiviit atorneqalerneru sioqqullugit bundgarnini saarullinnik toqusoqartarnera aalisartut aamma misigisarsimagaat. RG-p ilisimatitsissutigaa, bundgarnit aalisakkanillu uumatitsiviit sumi qanorlu sivisutigisumik nivingatissaneraat kiisalu tonsit qanoq amerlatigisut aalisakkanik uumatitsivimmiissanersut aalisakkanik uumatitsivinnik atuisut tamarmik ilitersuuteqqissaarneqarsimasut. Bundgarnit uumatitsiviillu kiisalu taakku illersorneqarsinnaasumik inissinnissaat aalisartut akisussaaffigigaa RG-p ilisimatitsissutigaa. Kisianni aamma angallatip nutaap tamakkiisumik ingerlaleruni, utaqqisarnerup sivikinnerulernissaa qulakkiissagaa erseqqissarneqarpoq.

Suliffissuit saarullileriffiusut immikkoortortaasa amerlinissaat RG-mit inerisarnissaannut pilersaaruteqarnerooq pillugu apeqqummut tunngatillugu, tamanna ilaatigut ilisimatuusutsikkut siunnersuineq pillugu tamatumalu kingorna suliffissuit immikkoortortaqarfiinik amerlanerusunik inerisaanissaq pillugu RG-p akissuteqaataa apeqqutaatinneqartariaqarput.

2022-mi sinerissap qanittuani saarullinniarnermut tunngatillugu Pinngorititaleriffiup innersuussutigaa, pisarineqartut 4.780 tonsit qaangersimassanngikkaat. Sinerissap qanittuani saarulleqassutsimut Pinngorititaleriffik naliliivoq aalisagaqatigiiaat sinerisap avataaneersunit aalisagaqatigiinnit allanit akoqartuusut. Taamaattumik Pinngorititaleriffiup nalilerpaa, 2022-mi ataatsimut katillugit 9.560 tonsit pisarineqarsinnaasut.

Sinerissap qanittuani uumassusilerinermi siunnersuinerup ukiuni arlalinni ineriartornera qimerlooraanni, pisassat pillugit siunnersuisarneq appariartuaarsimavoq, soorlu 2022-mut saarulliit 9.560 tonsiusut, peqatigitillugulu ukiuni arlalinni pisassiissutit uumassusilerinermi siunnersuinermit qaffasinnerusarsimapput. Tamatuma saniatigut sinerissap qanittuani pisarineqartartut 2016-miilli ikiliartorsimapput, pisassiissutit ukiuni arlalinni tamakkerlugit qaqinneqarsimannngillat, taamaalilluni ilisimatuussutsikkut aalisagaqassutsinik nalilersuineq assigalugu tikkuussinerulluni.

RG-p ilisimatitsissutigaa ukiuni kingullerni arfineq marlunni saarullinnik tunisineq appariartorsimasooq. RG-p erseqqissarpaa, saarullinnik tunisineq appariartortuartillugu aalisakkanik suliffissuit arlaqarnerusut allilernissaat imminut akilersinnaanavianngitsoq, akerlianillu aalisakkanik suliffissuit allilernissaat saarulleqarnerulernissaanik piumasaqaateqassaaq, taamalu aalisakkanik suliffissuit arlaqarnerusut allilernissaannut maannakkut tunngavissaqarani.

Aalisakkat tunineqartut pitsaassusaat qaffasinnerulersinniarlugu sulinerup pingaaruteqarneranut kiisalu aalisakkap naleqassusia aalisartumut, aalisakkanik suliffissuarmut inuiaqatigiinnut iluaqutaassasoq pillugu isumaqarnermut Naalackersuisut isumaqataapput, kisianni piujuartitsilluni aalisarnerup piumasaqaataasa tunngaviusut iluanni tamanna pissalluni.

Naggasiullugu ingerlatseqatigiiffiit ingerlanneqarnerinut imaluunniit sulianut ineriartornermut Naalackersuisut akuliuttanngimmata, suliniutit pilersaarutit Nutaaq-tut iliorlutik nioqutissiornermik allanngortinnissaanut imaluunniit, kissaatigigunukku nioqutissiornerminni aalisakkanik umatitsiviit allatut iliorlutik atornissaannut ingerlatseqatigiiffiit tamarmik piumasaminnik pisinnaasut erseqqissarneqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu sinerissami piffinni Nutaaq-p periusianik atuisunik immikkoortortanik imaluunniit tunitsivinnik amerlanerusunik pilersitsisoqassanersoq Naalackersuisut namminneq isummerfigissanngilaat, kisianni suliamik sapinngisamik piujuartitsisumik iluanaarutaasumillu qanoq iliorlutik pilersitsissanerlutik ingerlatseqatigiiffiit namminneq aalajangissavaat.

Naalackersuisut taamatut oqaaseqarlutik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut qilanaarput.